

Závěrečná správa porovnania kvality potravín v Rakúsku a na Slovensku

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MPRV) zadalo Štátnej veterinárnej potravinovej správe (ŠVPS) úlohu porovnať kvalitu potravinárskych výrobkov predávaných pod rovnakým názvom a rovnakou značkou v maloobchodných prevádzkárniach na území Rakúskej republiky a Slovenskej republiky. ŠVPS SR vykonala v mesiaci november 2016 odber vzoriek v maloobchodných prevádzkárniach v Bratislave a nákup rovnakých výrobkov v Rakúsku v obciach Kitsee a Hainburg. V čase november až december 2016 bolo vykonané senzorické a analytické posudzovanie výrobkov v Štátnom veterinárnom a potravinovom ústave Dolný Kubín - VPÚ Bratislava.

Spolu bolo porovnaných 22 potravinárskych výrobkov. Výber bol zameraný na pokrytie rôznych druhov potravín v čo najširšom sortimente.

Z porovnávaných potravinárskych výrobkov bolo 6 mliečnych produktov, 5 druhov potravín zo skupiny mäsových výrobkov, 2 rybacie výrobky, 2 druhy čokoládových výrobkov, 1 výrobok zo skupiny pekárenských výrobkov, 2 nápoje, 1 káva, 1 koreniaca zmes, 1 korenina a 1 čaj.

U všetkých hodnotených výrobkov boli vykonané senzorické skúšky, pri ktorých bola hodnotená farba, konzistencia, vôňa, chuť a celkový vzhľad. V rámci tohto boli posudzované aj etikety výrobkov, - uvedenie zložiek, výživových ukazovateľov, alergénov apod. U jednotlivých skupín boli vykonané laboratórne analýzy niektorých kvalitatívnych ukazovateľov, charakteristických pre konkrétne skupiny výrobkov ako napr. obsah mäsa u mäsových výrobkov, obsah tuku a bielkovín u mliečnych výrobkov, obsah kakaovej hmoty u čokolád, pevný podiel – hmotnosť konkrétneho výrobku z celkovej hmotnosti (napr. syry v náleve), prítomnosť aditívnych látok – konzervačných, sladidiel a farbív.

Výrobky boli analyzované aj na niektoré kritériá bezpečnosti. V týchto ukazovateľoch boli všetky výsledky vyhovujúce.

Na základe získaných výsledkov boli jednotlivé druhy potravinárskych výrobkov zaradené do troch skupín:

1. Výrobky, u ktorých nebol zistený žiadny významný rozdiel v sledovaných ukazovateľoch.
2. Výrobky, u ktorých boli zistené malé rozdiely, ktoré ovplyvňujú kvalitu v menšom rozsahu.
3. Výrobky, u ktorých boli zistené väčšie rozdiely, ktoré značne ovplyvňujú kvalitu.

1. Výrobky, u ktorých nebol zistený žiadny významný rozdiel v sledovaných ukazovateľoch.

Do tejto skupiny patria:

(SK)	(AT)
MARHUĽOVÝ JOGURT	APRICOT YOGURT
MLIEČNA ČOKOLÁDA Z ALPSKÉHO MLIKA	MILKA ALPENMILCH
NESCAFE GOLD ORIGINAL, ROZPUSTNÁ SUŠENÁ 100 % KÁVA	NESCAFÉ EDELMISCHUNG
OCHUCOVADLO – PODRAVKA ORIGINAL	VEGETA
TOFFIFEE CELÉ JADRO LIESKOVÉHO ORIEŠKA (10 %) V KARAMELI (41%) S NUGÁTOVÝM KRÉMOM (37 %) A ČOKOLÁDOU (12 %)	TOFFIFEE
HLBOKOZMRAZENÉ PORCIE Z FILÉ ALJAŠSKEJ TRESKY	PAZIFISCHER POLARDORSCH
SALÁMA FEURIKA - TENKÉ PLÁTKY	FEURIKA SALAMI
GOUDA - POLOTVRDÝ ZREJÚCI PLNOTUČNÝ SYR	GOUDA SCHEIBEN
RÍMSKA ŠUNKA - MÄSOVÝ VÝROBOK TEPELNE OPRACOVANÝ	RÖMER SCHINKEN

2. Výrobky, u ktorých boli zistené malé rozdiely, ktoré ovplyvňujú kvalitu v menšom rozsahu.

Do tejto skupiny patria:

Názov výrobku v SR	Názov výrobku v Rakúskej republike	ZISTENÉ ROZDIELY
BRAVČOVÉ MÄSO VO VLASTNEJ ŠŤAVE	SCHWEINEFLEISCH	Medzi oboma výrobkami boli zistené rozdiely vo farbe svaloviny SK – svetlo mäsovočervená AT – mäsovočervená V analytický ukazovateľoch bol zistený mierne vyšší obsah mäsa bez tuku u výrobku zakúpeného v Rakúsku, tento rozdiel je však štatisticky málo významný.
FRANKFURTSKÉ PÁRKY - TEPELNE OPRACOVANÝ MÄSOVÝ VÝROBOK	FRANKFURTER	Bol zaznamenaný vnímateľný rozdiel v chuti, vo výrobku zakúpenom v Rakúsku bola výraznejšia korenená chuť. V obidvoch výrobkoch bol zistený nižší obsah mäsa, než bol uvedený na etikete.
DELIKATESNÁ VARENÁ ŠUNKA	KOCHSCHINKEN	Boli zaznamenané rozdiely vo vzhľade výrobku – SK - výrazná mozaiková kresba, AT: menej výrazná mozaiková kresba, okraj plátku tmavý po zaúdení a v štruktúre: AT suchšia Na etikete boli uvedené rozdielne údaje vo výživových hodnotách: SK: nižšia energetická hodnota, vyšší obsah nasýtených mastných kyselín, nižšie sacharidy aj cukry, vyšší obsah soli. Analýzou bolo zistené vo výrobku zakúpenom v Rakúsku vyššie % mäsa o cca 10 % SK: menej tuku, viac vody AT: viac tuku, menej vody (na chuti môže pôsobiť „suchšie“)

3. Výrobky, u ktorých boli zistené väčšie rozdiely, ktoré značne ovplyvňujú kvalitu.

Do tejto skupiny patria:

Názov výrobku v SR	Názov výrobku v Rakúskej republike	ZISTENÉ ROZDIELY
PUDING SO SMOTANOU A S VANILKOVOU ARÓMOU	PUDING VANILLE MIT SAHNE	<p><u>Rozdiely v zložení</u></p> <p>SK: 13%-tná smotana, glukózo-fruktózový sirup, guarová guma, pšeničný škrob, <u>emulgátory (rastlinné tuky)</u>, stabilizátory (kyselina askorbová)</p> <p>AT: 10%-tná smotana, voda, fruktózový sirup, kuchynská soľ</p> <p>Do výrobku, ktorý bol na trhu v SR boli pridané rastlinné tuky, ktoré nahrádzajú tuk živočíšneho pôvodu</p> <p><u>Rozdiely vo všetkých výživových údajoch</u></p> <p>SK: Nižšia energia, tuky, nasýtené mastné kyseliny a bielkoviny; vyššie sacharidy, cukry a soľ</p> <p>AT: Vyššia energia, tuky, nasýtené mastné kyseliny, nižšie sacharidy, cukry a soľ</p>
10 RYBÍCH PRSTOV, HLBOKOZMRAZENÉ	IGLO 10 FISCHSTÄBCHEN	Rozdiely v označení ako aj v zistenom množstve rybacieho mäsa, vo výrobku predávanom v SR deklarovaných 58 % vo výrobku z Rakúska 65%.
CLEVER POMARANČ - SÝTENÁ LIMONÁDA S ARÓMOU POMARANČ, SO SLADIDLAMI	CLEVER ORANGE LIGHT ZUCKERREDUZIERT	<p>Boli zaznamenané rozdiely vo farbe a chuti:</p> <p>SK: farba žltá, chuť výrazná po náhradných sladidlách</p> <p>AT: farba svetlooranžová, chuť: sladkokyslá, po pomarančovej aróme</p> <p><u>Rozdiely v zložení:</u></p> <p>SK: aróma pomaranč (so stabilizátormi: E414 arabská guma, E445 glycerolester živice); sladidlá, <u>aspartam (fenylalanín)</u>, sacharín, konzervačná látka: <u>benzoan sodný</u>;</p> <p>AT: Pomarančová šťava (3%, koncentrát bez stabilizátorov); fruktózový sirup; sladidlá <u>kyselina cyklámová, sukralóza</u>; BEZ konzervačnej látky; BEZ fenylalanínu; ako stabilizátor je použitá múka zo semien svätéhojanskeho chleba</p>

MANNER WIEN ORIGINAL NEAPOLITANER CHROMKAVÉ OPLÁTKY S LIESKOVCOVOU NÁPLŇOU (82%)	MANNER WIEN ORIGINAL NEAPOLITANER KNUSPRIGE WAFFELN MIT HASELNUSSCREMEFÜLLUNG (82%)	<u>Boli zaznamenané rozdiely v chuti náplne</u> SK: vôňa a chuť kakaová AT: vôňa a chuť výrazne po kakau
COCA - COLA - LIMONÁDA S COLOVOU PRÍCHUŤOU	COCA - COLA	<u>Boli zaznamenané rozdiely v chuti</u> AT: výrazne sladká chuť <u>Boli zistené rozdiely v zložení</u> AT: v zložení cukor, SK: v zložení fruktózo-glukózový sirup
EARL GRAY - ČIERNY ČAJ AROMATIZOVANÝ S PRÍCHUŤOU BERGAMTOVEJ SILICE	EARL GRAY – SCHWARZER TEE	<u>Boli zistené rozdiely v balení:</u> SK: nálevové vrecká vložené v papierovom vrecku s farebnou potlačou, skladačka prebalená celofánom, hmotnosť čaju v 1 nálevovom vrecku 1,65 g AT: nálevové vrecká vložené v alumíniovom vrecku s farebnou potlačou, uchovávajúce aromatické vlastnosti čaju, v papierovej skladačke, hmotnosť čaju v 1 nálevovom vrecku 2,0 g <u>Vo vzhľade lístkov po zaliatí vodou:</u> V nálevových vrecúškach s čajom predávaným na Slovensku boli menšie čajové lístky <u>Vo vône a chuti:</u> Vôňa a chuť čaju predávaného v Rakúsku bola intenzívnejšia
MOZZARELLA - PRÍRODNÝ NEZREJÚCI, MÄKKÝ PLNOTUČNÝ SYR V NÁLEVE	MOZZARELLA	Boli zaznamenané rozdiely v textúre výrobku, výrobok predávaný v Rakúsku bol súdržný a pružnejší. Pri zisťovaní hmotnosti pevného podielu – hmotnosť hrudky – bola zistená nižšia priemerná hodnota o cca 5 g u výrobku predávaného na Slovensku.

MOZZARELLA - MÄKKÝ SYR V SLANOM NÁLEVE	MOZZARELLA LOVILIO	<p>Boli zaznamenané rozdiely v textúre výrobku, výrobok predávaný v Rakúsku bol kompaktnější a mal bielu farbu, výrobok predávaný na Slovensku mal textúru menej súdržnú, farbu krémovú.</p> <p>Pri zisťovaní hmotnosti pevného podielu – hmotnosť hrudky – bola zistená nižšia priemerná hodnota o cca 7 g u výrobku predávaného na Slovensku.</p>
Emmentaler - plnotučný syr v celku	Ementaler	<p>Boli zaznamenané rozdiely vo vzhľade výrobku:</p> <p>SK: vzhľad: ojedinelé vzduchové dutinky, „BEZ“ charakteristických ôk v ceste; textúra celistvá; farba syrovo-žltá</p> <p>AT: vzhľad: „S“ charakteristickými okami v ceste, farba svetložltá, textúra pružná, vôňa a chuť charakteristická</p>
ŠKORICA MLETÁ	ZIMTGEMAHLEN	<p><u>Boli zaznamenané rozdiely v zmyslových vlastnostiach výrobku</u></p> <p>SK: vo vzhľade sypký prášok, farba svetlejšia, vôňa a chuť škoricová</p> <p>AT: vo vzhľade jemný sypký prášok, farba tmavšia, vôňa a chuť výrazná, čistá škoricová</p> <p><u>Boli zistené rozdiely</u></p> <p>SK: vyššia vlhkosť, nižšie hodnoty éterických olejov, popola a kumarínov</p> <p>AT: nižšia vlhkosť, vyššie hodnoty éterických olejov, popola a kumarínov</p>